

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Walter Mărăcineanu nr.1-3, et. 2, tel/fax +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

HOTĂRÂREA NR. 298
din 14.05.2009

Dosar nr: 150/2009

Petiția nr: 3.649 din data de 01.04.2009

Petent: B D , C I C , E N , V L
Cristina

Obiect: solicitare plată spor de suprasolicitare neuropsihică de 50% pentru asistenții judiciari

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. B D , C I C , E N , V L C ,
domiciliul ales loc.

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, loc. București, str. Apolodor, nr. 17,
sector 5

II. Procedura de citare

Părțile au fost citate la data de 28.04.2009 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, potrivit prevederilor art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare. La data ședinței de audieri părțile au fost absente. Pentru data de 28.04.2009 petenții au depus la dosar un punct de vedere referitor la aspectele sesizate.

Procedura de citare legal îndeplinită.

III. Obiectul sesizării și susținerile părților

Petenții, asistenți judiciari la Tribunalul Teleorman, se consideră discriminați deoarece nu primesc sporul de suprasolicitare neuropsihică de 50%, deși fac parte din categoria socio-profesională a asistenților judiciari. Petenții fac referire la sentința civilă nr. 1.557/17.10.2007 a Tribunalului Teleorman care a admis în parte acțiunea lor, obligând Ministerul Justiției, Curtea de Apel București și Tribunalul Teleorman la plata sumelor de bani convenite cu titlul de spor de risc și suprasolicitare neuropsihică de 50% din indemnizația de încadrare lunară. Se face precizarea că sentința la care se face referire este definitivă și executorie.

Ordinul nr. 768/C din data de 04.03.2009 al Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești prevede că judecătorii din cadrul instanțelor judecătorești beneficiază de un spor de 50% pentru risc și suprasolicitare neuropsihică, calculat la indemnizația de încadrare brută lunară, prevăzută de lege. S-au emis ordine separate de plată a sporului mai sus menționat pentru personalul IT și pentru serviciile de probațiune. Președinții Curților de Apel din țară au emis ordin pentru punerea în plată a sporului menționat pentru personalul auxiliar al instanțelor: grefieri, aprozi, personal de întreținere, șoferi.

Petenții arată că, deși există sentințe judecătorești pentru categoria socio-profesională a asistenților judiciari, pentru această categorie nu s-a emis un ordin de punere în plată. Petenții precizează că practica judiciară în materia sporului de risc și suprasolicitare neuropsihică este, fără excepție, unitară în sensul admiterii acțiunilor formulate de asistenții judiciari. Petenții se consideră discriminați deoarece pentru toate categoriile de personal din cadrul autorității judecătorești s-a pus în plată sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică, potrivit practicii judiciare unitare, singura categorie exclusă fiind cea a asistenților judiciari.

Petenții semnaleză că principiul nediscriminării reprezintă un instrument de exercitare a drepturilor, căpătând un statut de drept la egalitatea drepturilor, adăugându-se astfel drepturilor fundamentale care nu numai că trebuie respectate cu strictețe, dar și exercitate în condiții de deplină egalitate. În conținutul tratamentului discriminatoriu intră nu numai deosebirile, excluderile, restricțiile sau preferințele care au ca scop sau efect afectarea egalității de drepturi, dar și orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust nsau degradant o persoană, față de alte persoane. Cu privire la conținutul tratamentului discriminatoriu se are în vedere nu numai conduita care urmărește aplicarea unui tratament discriminatoriu, dar și conduita care urmărește un alt obiectiv, dar are ca efect afectarea egalității în drepturi.

Partea reclamată și anume Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești nu s-a prezentat la ședința de audieri și nu a trimis niciun punct de vedere referitor la aspectele sesizate de petenți.

IV. Motivele de fapt și de drept

În fapt, prin petiția formulată, se aduce la cunoștința Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării faptul că o anumite categorie de salariați, asistenții judiciari, nu primesc sporul de suprasolicitare neuropsihică de 50%, deși celelalte categorii de salariați din sistemul de justiție beneficiază de acest spor.

Prin adresa înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu nr. 4.084/14.04.2009 Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale din cadrul Camerei Deputaților a înaintat Consiliului, spre competență soluționare, petiția formulată de aceeași petenți ca cea primită inițial de Consiliu și cu același obiect.

În data de 28.04.2009 a avut loc ședința de audieri la care au fost citate părțile, dar ambele părți au lipsit. Petenții au trimis un punct de vedere în scris pentru ședința de audieri.

În drept, potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, „(...) prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul public, economic, social, cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

În cazul semnalat Consiliului, petenții consideră că sunt discriminați deoarece categoria de salariați din care fac ei parte și anume cea a asistenților judiciari este singura care nu beneficiază de plata sporului de suprasolicitare neuropsihică de 50%, deși celelalte categorii de salariați din sistemul de justiție beneficiază de acest spor.

Analizând faptele reținute în petiție, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Sueda, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccherio and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau

preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat, prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul unei petiții este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

Colegiul director analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință și care, circumstanțiat la situația petenților, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, pe baza unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

Petenții solicită inițierea și promovarea în regim de urgență a unui proiect de modificare și completare a prevederilor O.U.G. nr.27/2006, aprobată prin Legea nr. 45/2007, cu modificările ulterioare, prin care să fie abrogate prevederile art.16-17 din această ordonanță și introducerea unui nou articol referitor la asistenții judiciari, în sensul ca aceștia să beneficieze de toate drepturile prevăzute de lege pentru personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor.

În considerarea obiectului petiției, astfel cum este formulat de petenți, Colegiul director apreciază că acesta nu este de competența materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Astfel cum a reținut și Curtea Constituțională în Decizia nr. 1.011 din 8 noiembrie 2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 809 din 27 noiembrie 2007 și a reiterat în Deciziile sale cu nr. 818, 819, 820 și 821 din 3 iulie 2008, publicate în Monitorul Oficial nr. 537 din 16.07.2008 „Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare este o reglementare specială care stabilește comportamentele considerate discriminatorii în viziunea legiuitorului și creează mecanismele prin care orice tip de discriminare poate fi sancționat și eliminat”. Astfel, Curtea în mod expres desprinde scopul legiuitorului în reglementarea acelor „comportamente”, împrejurări de fapt aplicate la situația unor persoane, grupuri de persoane sau comunități comparativ cu alte persoane, grupuri de persoane ori comunități, ce pot fi reținute ca discriminatorii în ipotezele prevăzute de Ordonanța nr. 137/2000 republicată.

Este evident în acest sens, că acele comportamente considerate discriminatorii și care sunt sancționabile contravențional nu pot fi echivalate sau asimilate cu procesul legislativ, în speță situațiile ce implică modificarea, completarea, abrogarea respectiv adoptarea unor prevederi legale de către legiuitor, Parlamentul României sau de către Guvern.

Curtea Constituțională, prin decizia nr. 997 din 7.10.2008, a admis excepția de neconstituționalitate a art. 20 din O.G. nr. 137/2000, republicată considerând că în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege, s-ar pune în discuție legitimitatea Consiliului de a înlătura consecințele faptelor discriminatorii, prin hotărâri, ce pot duce, în ultimă instanță, la încetarea aplicabilității unor dispoziții de lege, și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, încălcându-se în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea în atribuțiile legislativului, dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

Or, având în vedere considerentele expuse mai sus, Colegiul director urmează a admite excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în raport cu obiectul petiției.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.2, din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,**

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. aspectele semnalate în petiție nu sunt de competența materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, potrivit Deciziei nr. 997 din 7.10.2008 a Curții Constituționale;

2. se va răspunde părților în sensul celor hotărâte potrivit art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr.27/2002 privind soluționarea petițiilor, aprobată și modificată prin Legea nr. 233/2002;

3. o copie a prezentei hotărâri se va trimite Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale din cadrul Camerei Deputaților.

V. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța competentă și în termenul legal potrivit prevederilor art. 20, alin. 10 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, precum și prevederilor Legii nr.554/2004 a contenciosului administrativ.

VI. Modalitatea de plată a amenzii (dacă este cazul)

- nu este cazul;

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE - Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA – Membru

VASILE MONICA ANA – Membru

Data redactării: 03.06.2009

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

